No. 22. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 19 Februarij.



FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Februarij.

Naar men verzekert, heeft de koning voor eenige dagen op nieuw van de koningin van Engeland de belofte ontvangen, dat H. M. Parijs, in de maand Junij, met een bezoek zal vereeren. H. M. zou veertien dagen in Frankrijk blijven.

— De Maroccaansche gezant heeft zijne afscheidsaudientie ten hove gehad.

— De pruissische gezant, graaf *von Arnim*, heeft in een bijzonder gehoor zijne brieven van opontbod den koning overhandigd.

— Het naderen van het tijdstip, waarop de verkiezingen moeten plaats hebben, brengt, naar het schijnt, eene groote levendigheid in de prefectures en onderprefectures. Men zegt, dat op dit oogenblik in de bureaux van het ministerie van binnenlandsche zaken aan een ontwerp gearbeid wordt, hetwelk eene groote verandering in het personeel van deze hooge administratien zal brengen.

— Men heeft hier buitengewone tijdingen uit Madrid van den 10den Februarij ontvangen. De generaal *Narvaez*, president van den raad van ministers en minister van oorlog, had zijne demissie ingediend, welke de koningin ook aangenomen had. Men geloofde dat hij tot opperbevelhebber over het leger zou benoemd worden.

Bij het vertrek van den post hield men voor zeker dat het geheele ministerie ontbonden was, en liep het gerucht, dat de koningin den generaal *Roncali*, kapitein-generaal van Valencia, ~~en de markies *Miraflores* zou ontbieden, om aan deze de zamen-~~stelling van een nieuw kabinet op te dragen.

— Tijdingen uit Bern tot den 12den Februarij vermelden, dat de groote raad van dat kanton, buitengewoon bijeengeroepen om ten gevolge der volksstemmingen van den 1sten Februarij, over de herziening van de constitutie te beraadslagen, besloten heeft, na eene discussie die zeven uren geduurd heeft, met eene meerderheid van 129 tegen 25 stemmen, dat de herziening der constitutie zou opgedragen worden aan eene constituerende vergadering, regtstreeks door het volk benoemd. Den volgenden dag moest de groote raad op nieuw vergaderen, om het decreet waarbij gezegde constituerende vergadering ingesteld wordt, alsmede de wijze van verkiezing vast te stellen. Bij het ontwerp wordt voorgesteld om één gedeputeerde op de 3000 zielen te verkiezen; het getal gedeputeerden zou dan op omstreeks 140 komen.

Het genomen besluit is eene belangrijke overwinning door de radikale partij behaald. De zoogenoemde katholijke kantons zijn dan ook daarover zoo verontrust geworden, dat zij zich in eene nieuwe conferentie willen vereenigen, terwijl zij ook de liberale kantons Solothurn en Tessin hebben uitgenoodigd om daaraan deel te nemen, doch die hebben zulks bepaald geweigerd.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 123,20; 3 pCt. 84,75; Rom. L. 101⅜.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Februarij.

De beraadslagingen van het lagerhuis over het voorstel van sir *Robert Peel*, tot wijziging der graanwetten, zijn in den avond van den 13den tot Maandag den 16den Februarij verdaagd. De *Globe* van den 14den beweert, dat dit nieuwe uitstel vooral ook plaats heeft, om den heer *Cobden* in de gelegenheid te stellen van aan deze belangwekkende beraadslagingen deel te nemen. De heer *Cobden* is, gelijk men weet, de hoofdleider van het anti-graanwetten-verbond. Hij was naar Londen gesneld, om in het parlement dezelfde leerstellingen te verkondigen, die hij in den laatsten tijd zoo dikwijls in volksvergaderingen of in bijeenkomsten van het genoemde genootschap heeft ontwikkeld; doch is dadelijk bij zijne aankomst ziek geworden. Men vleide zich echter, dat zijne gezondheid hem toe zou laten om Maandag in het lagerhuis tegenwoordig te zijn. Dat hij daar sterk voor eene dadelijke, algeheele afschaffing der regten op vreemd graan zal ijveren, lijdt geen twijfel; doch of hij daarom tegen het voorstel van den minister *Peel* zal stemmen, die deze afschaffing trapsgewijze en binnen een tijdperk van drie jaren wil tot stand brengen, is nog geenzins zeker. Integendeel schijnen over 't algemeen de voorstanders der dadelijke afschaffing in te zien, dat zij hunne eigene zaak zouden benadeelen door thans den minister te belemmeren, omdat zij niet dadelijk alles kunnen verkrijgen. Lord *Russell* en eenige andere leden van het lagerhuis hebben dit stellig te kennen gegeven. Ook in eene vergadering van den Londenschen gemeenteraad, die den 12den gehouden is, hebben onderscheidene leden dit gevoelen laten doorblinken. De vergadering was belegd door ijverige voorstanders der dadelijke, algeheele afschaffing der graanregten, met het doel om een verzoekschrift aan het parlement in dien geest tot stand te brengen. De meerderheid heeft dan ook tot het aanbieden van zulk een verzoekschrift besloten, maar het is in zoodanige bewoordingen opgesteld, dat het wel niet geacht kan worden tegen het voorstel des ministers gerigt te zijn. Desniettemin wilde de minderheid der leden van den stedelijken raad nog sterker in het verzoekschrift doen uitkomen, dat men de bepaling van den tijd der afschaffing van de graanregten aan sir *Robert Peel* overliet, en meenden sommigen, dat de landbouwende stand regt had op eene meer bedzame intrekking der beschermende regten.

— Gedurende het jaar 1845 is eene som van 4,143,891 ponden sterling tot uitdelging van openbare schuld aangewend, terwijl in het loopend kwartaal de som van 1,317,690 ponden sterling daartoe aangewend moet worden.

— Thans zijn er nadere en meer officiële berigten ontvangen, nopens de gevechten die het Britsch-Indisch leger, onder bevel van den gouverneur-generaal *Hardinge* in persoon, tegen het leger der Sikhs geleverd heeft. Zij komen op het volgende neêr:

»De Indische brievenmaal heeft geene brieven of ambtsberigten van den gouverneur-generaal aangebragt [hetgeen niet te verwonderen is, daar die gouverneur-generaal, sir *H. Hardinge*, in persoon aan den gevoerden strijd heeft deel genomen]. Zoo veel weet men echter thans uit de beste bronnen, dat de voorhoede van het Britsche leger den 18den December des avonds door de troepen der Sikhs is aangetast. De vijand werd afgeslagen en, met verlies van 17 stukken geschut, drie [Engelsche] mijlen ver teruggedreven. Dit gevecht werd geleverd te Moodkee, eene plaats omstreeks 22 mijlen ten noord-oosten van Ferozepore. Den volgenden dag rukten de Britsche troepen [waardoor men hier de massa van het Indische leger onder den gouverneur-generaal zelven en den opperbevelhebber sir *H. Gough* te verstaan hebben] naar de zijde van Ferozepore op. Zij openden de gemeenschap met de krijgsmagt van den generaal sir *John Litter*, die op dat punt bevel voerde, en door dat korps versterkt, werd in den namiddag van den 21sten, ten vier ure, door de gezamenlijke magt een aanval op de versterkte stelling des vijands gedaan. De eerste linie van verschansingen werd door de onzen overmeesterd; maar de nacht was zoo donker, dat de verdere krijgsverrigtingen werden geschorst. Den 22sten met het krieken van den dag werd de tweede linie van verschansingen aangevallen en werden al 's vijands verdedigings-werken binnen een half uur omgetrokken en het daarin aanwezig geschut vermeesterd. In den namiddag van den 22sten rukte de vijand voorwaarts met zijn voetvolk en met geheele drommen kameelen, die ligte stukjes geschut of draaibassen op den rug droegen, op hoop van de vroeger verlorene kanonnen te kunnen herwinnen. Al de door den vijand gedane aanvallen werden in-

tusschen afgeslagen en na eene kanonnade, die tot geen bepaalden uitslag leidde, trok hij terug tot een punt, Sultan-Khanwalla genaamd, omstreeks tien mijlen van Ferozepore, waar hij nog eenig zwaar geschut had. Het Britsche leger stond door twee inlandsche bataillons te worden versterkt, die aan de vorige gevechten geen deel hadden genomen, en 's vijands stelling te Sultan-Khanwalla zou den 24sten worden aangetast. Geene bepaalde berigten omtrent het verlies aan weerszijden zijn ontvangen, en de naam van geen enkel officier wordt opgegeven. De onzen hadden reeds 65 veroverde kanonnen geteld, en er waren er nog eenige meer in een dorp op den Britschen regter vleugel."

Men ziet uit dit berigt op nieuw, eensdeels dat de Britten moeite gehad hebben den eersten schok van het leger der Sikhs, dat 30 à 50,000 man sterk moet zijn geweest, te wederstaan, anderdeels dat, ofschoon dat leger geslagen is geworden, de eind-uitslag van den strijd eerst door eene volgende brievenmaal bekend kan worden. In Engeland meent men intusschen, dat de overblijfselen van het verslagene leger der Sikhs zulke gevaarlijke naburen voor Britsch Indie zullen worden, dat men daar hen tot den einde toe zal moeten vervolgen; met andere woorden, men verwacht dat alles leiden zal tot de inlijving van geheel het nog voor weinige jaren zoo geduchte rijk van Lahore in Britsch Indie. Tot opheldering voegen wij hier nog bij, dat de naam van Sikhs, die de krijgslieden van het koningrijk Lahore in de Engelsche berigten dragen, eigenlijk hunne godsdienstige sekte aanduidt. Hun geloof is een mengelmoes van de godsdienst der Hindoes en van de leer van *Mohammed*. Men weet overigens, dat het leger van Lahore door den vorigen beheerscher van dat koningrijk, *Runjeet-Sing*, die voor weinige jaren gestorven is, met hulp van Fransche en Italiaansche officieren, op eenen voor de Engelschen geduchten voet is gebragt, en na diens dood in dat land, op de wijze der oude Janitsaren, de wet stelt.

— Gisteren waren de 3 pCt. geconsolideerde 96$^7/_8$; Spanje 5 pCt. 27$^7/_8$; dito 3 pCt. 38$^1/_4$; Mexico 30$^3/_4$; Holland 2$^1/_2$ pCt. 60$^1/_2$; dito 4 pCt. 95$^1/_2$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den Februarij.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren beraadslaagd over de artikelen van het budget van justitie. De zeven eerste hoofdstukken zijn zonder bezwaar aangenomen. Bij de behandeling van het achtste hoofdstuk, de kosten van eerdienst betreffende, heeft de heer *Lijs* zich levendig beklaagd over het telkens hooger cijfer van dit hoofdstuk, alsmede dat het gouvernement zich geen inlichtingen verschafte noch kennis droeg nopens het beheer van de talrijke gestichten van geestelijk onderwijs; ook beklaagde hij zich over de daarstelling van succursaliën, en dat een tweetal kerken te Luik aan de Jesuiten waren overgegeven. De minister *d'Anethan* heeft het verhoogd cijfer zoeken te regtvaardigen, en verzekerd dat aan het gouvernement altijd de verlangde rekeningen enz. verschaft waren. Wat de overgaaf der bedoelde kerken betrof, zulks was onder zijne administratie niet gebeurd en hij deswege dus niet verantwoordelijk was. Ook de heeren *Delfosse* en *Verhaegen* hebben in denzelfden geest als de heer *Lijs* gesproken. De discussie is tot heden verdaagd.

De senaat heeft gisteren na verscheidene regelingswetten te hebben aangenomen, de discussie over de jagtwet geopend.

— Onze bladen deelen eenen vergelijkenden staat mede, betrekkelijk de opbrengst en het vervoer over den Belgischen spoorweg, gedurende de laatste jaren. Daaruit blijkt, dat in 1843 3,085,349, in 1844 3,881,529, en in 1845 3,470,678 reizigers over dien weg zijn vervoerd, en dat zijn overgebragt aan koopwaren in 1843 333,453,812 kilogr., in 1844 520,891,615 kilogr. en in 1845 645,501,654 kilogr. De weg heeft opgebragt, in 1843 fr. 8,994,439.33; in 1844 fr. 11,230,493.81, en in 1845 fr. 12,403,204.55.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Februarij.

In de *Middelburger Courant* van gisteren vinden wij vermeld, en ook hier ter stede is het berigt ontvangen, dat Z. M. den 13den dezer het besluit geteekend heeft, houdende, onder bepaling van eenige wijziging, magtiging tot het sluiten eener overeenkomst tusschen Hunne Excellentien de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Finantien, en de heeren *Dronkers en Comp.*, betrekkelijk de concessie, aan laatstgenoemde verleend, tot het aanleggen van een' spoorweg van Vlissingen en Middelburg, door Zuid-Beveland en Noord-Braband, over Venlo en Roermond naar Maastricht, om binnen den tijd van vijf jaren gereed te zijn; welke spoorweg, onder anderen, bestemd is tot daarstelling eener regelregte communicatie tusschen de Noordzee en den Rijn. Deze weg zal zich overigens, naar men verwacht, bij vervolg aansluiten te Breda, aan den ontworpen spoorweg tusschen Belgie en Zuid- en Noord-Holland; te 's Hertogenbosch of Vegchel, aan den ontworpen Gelderschen spoorweg, loopende van eene der evengenoemde plaatsen over Nijmegen naar Arnhem, om aldaar in verbinding te komen met de spoorwegen van Overijssel naar Vriesland, Groningen en Drenthe, en verder naar Hannover, enz.

Bij hetzelfde contract is tevens de concessie verleend, tot het graven van een voor de grootste zeeschepen geschikt kanaal, van Vlissingen naar Middelburg, het uitdiepen der reeds aanwezige havens van laatstgenoemde Stad, en het digten van het vaarwater het Sloe.

De nadere strekking van dezen spoorweg zou voorts zijn als volgt: van Middelburg met een zijtak naar Vlissingen, door de eilanden Walcheren en Zuid-Beveland, passerende de Oosterschelde bij Woensdrecht, van daar langs Bergen-op-Zoom en Rozendaal op Breda; voorts op 's Hertogenbosch, hetzij over Loon-op-Zand, dan wel langs Tilburg en Vught, om zich van daar ten noorden van de Zuid-Willemsvaart tot bij Helmond op Venlo en eindelijk langs den regter Maasoever tot Maastricht uit te strekken.

Deze voor dit gewest en voor het Arrondissement Breda vooral belangrijke onderneming, zal, zoo men zich teregt vleit, mede een krachtigen steun kunnen bijzetten aan het ontworpen kanaal van Breda naar den Moerdijk, aan hetwelk dagelijks meer en meer behoefte gevoeld wordt, en tot welker verwezenlijking de ijverigste pogingen voortdurend worden aangewend.

Omtrent gezegde grootsche onderneming leest men voorts in een onzer dagbladen het volgende:

»Indien het aan de eene zijde te verwachten is, dat Middelburg door deze middelen zich eerlang eenigermate tot vroegere welvaart, en daarbij tot eene mededingster der overige Nederlandsche handelsteden zal kunnen verheffen, maar vooral tegenover den Antwerpschen handel, eenen bedenkelijken wedijver zal kunnen voeren, mogen hierbij niet worden over het hoofd gezien de belangrijke voordeelen en gemakken, welke al de opgenoemde handelsteden gezamenlijk van deze Zeeuwsche onderneming, in sommige tijdperken van het jaar, zullen kunnen genieten.

»Hoe dikwerf wordt, b. v. door de steden Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en door Antwerpen zelve, het ongerijf ondervonden, dat, des winters bij ijsgang, de voor die steden bestemde schepen hunne bestemming niet kunnen bereiken. Zij worden dan weken, soms maanden lang met hunne equipagien en ladingen opgehouden, tot groot nadeel van den daarbij betrokken handel.

»Niet slechts voor deze, maar ook voor alle zoodanige andere schepen, welke vooral des winters door stormen in de Noordzee, tot het zoeken eener veilige schuilplaats, verpligt worden, waartoe de zeegaten van Vlissingen zoo uitmuntende gelegenheid aanbieden, zullen het nieuw te graven kanaal en de daarmede in verband te brengen spoorweg, de gewigtigste diensten kunnen bewijzen.

»Niet alleen toch, dat de schepen zelve de meest veilige ligplaats en bekwame gelegenheid tot herstel zullen vinden, maar ook zal er voor de ladingen dier schepen gelegenheid bestaan, om dezelve op eene snelle en min kostbare wijs te doen lossen en naar hare bestemming te vervoeren, hetzij dan naar de andere provincien van Nederland zelve, hetzij naar België, hetzij naar de handelsteden aan den Rijn; want, niet alleen met Dusseldorp, maar ook met Keulen zal de Zeeuwsche spoorweg in regtsreeksche verbinding komen, hetzij dan over Maastricht en Aken, hetzij door eene bij de Pruissische regering reeds aangevraagden weg van Venlo over Crefeld en Neus naar Keulen.

»Daar Vlissingen, te rekenen van den Teems, mede het naaste punt van dit gedeelte van het vaste land uitgemaakt, althans veel nader gelegen is dan Antwerpen, en veel gemakkelijker aan te doen dan Ostende, zoo zal niet alleen *de handel* veel nut van deze onderneming kunnen trekken, maar ook, onder anderen, alle Engelsche *reizigers*, welke zich naar het vasteland begeven, zoo niet zelfs de Engelsche brievenmaal voor Indie, zullen daarvan nut en gerijf kunnen ondervinden.

»Bij dit alles komt nog, dat, door die onderneming, tevens gewigtige voordeelen zullen ontstaan, zoo voor de Marine als voor den Staat en de particulieren, eensdeels door de gelegenheid tot beveiliging, zoo noodig, der scheepsmagt op de Schelde, anderzijds door aanmerkelijke landaanwinning, zoo ook beveiliging van sommige polders, welke eerlang veel minder kosten ten hunner verdediging zullen behoeven, dan te voren.

»Na dit alles, kan het niet bevreemden, dat Z. M. de Koning zelf, zoo men verneemt, veel belang in het tot stand komen dezer onderneming heeft gesteld; dat Zijne Exc. de nu afgetreden

minister van binnenlandsche zaken en zijn ambtgenoot van finantien, zich ten sterkste hebben beijverd, om die onderneming haar beslag te doen erlangen, en dat van de zijde der provinciale autoriteiten, van de besturen der steden en de kamers van koophandel in de drie provincien Noordbraband, Zeeland en Limburg, zoo ook door onderscheidene particuliere belanghebbenden, de krachtdadigste pogingen zijn aangewend, om het tot stand komen dier onderneming te ondersteunen en te bevorderen.

»Wanneer dan deze zaak voor het vervolg allezins voordeelige uitkomsten aan hare ondernemers belooft, mag zij ook reeds dadelijk in dat opzigt als hoogst heilzaam worden beschouwd, dat al spoedig in een drietal provincien aan een belangrijk deel der arbeidzame klasse nuttige bezigheid en bestaanmiddelen zullen kunnen worden verschaft, en men mag zich vleijen, dat, zoo door de Regering als door de ondernemers, al het mogelijke zal worden aangewend, om het tijdstip te verhaasten, waarop met de werkzaamheden, tot verwezenlijking van dit ontwerp, een aanvang zal kunnen worden gemaakt."

— Tot lid der provinciale Staten van Noord-Braband is, in de op den 14 gehoudene vergadering van kiezers in het dertiende kies-district dier provincie, gekozen jhr. Mr. *H. F. de Grez*, in plaats van den overledenen heer *van Mattemburgh*; en nadat de keuze reeds vroeger op denzelfden heer *de Grez* gevallen, door de Staten der provincie voor onwettig was verklaard geworden, uit hoofde van niet nakoming der bij de wet gevorderde formaliteiten.

In de vergadering van het 5de kiesdistrict onzer provincie (hoofdplaats Hilvarenbeek), is door de *elf* opgekomen kiezers, met de groote meerderheid van *tien* stemmen, tot lid der Provinciale Staten in dat gewest, in plaats van den heer *Joseph Smits*, overleden, gekozen de heer *Johannes Franciscus van der Heyde*, notaris, plaatsvervangend kantonregter en lid van den stedelijken raad te Eindhoven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag zijn onderscheiden verzoekschriften ingekomen, als: een van landbouwers te Groningen, houdende bedenkingen tegen de voordragt van wet nopens het veefonds; een waarbij bezwaren worden blootgelegd tegen den bestaanden accijns op den turf, enz. — Verzending aan de daartoe bestemde Commissie.

Aan de Kamer wordt aangeboden: 1°. geschriften over het asphaltspoor, en 2°. een werkje van den heer *H. J. Royaards*, over de voordragt van wet nopens de ondersteuning van behoeftige, welke kerk-regtelijk wordt beschouwd. — Plaatsing in de boekerij.

De Voorzitter deelt mede, dat door de Afdeelingen tot rapporteurs gekozen zijn: 1°. voor het ontwerp van wet nopens de schepen onder Russische vlag, de heeren *Hoffman*, *van Panhuys*, *de Monchy*, *van Rijckevorsel* en *Storm*; 2°. voor dat tot het verleenen van eene buitengewone bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid, de heeren *Cost Jordens van Rosenthal*, *van Akerlaken*, *van Rijckevorsel* en *Jongsma*; 3°. voor dat tot het verleenen van vergoeding voor geleden schade, ten gevolge der militaire innundatien, de heeren *Telting*, *Strens*, *Mutsaers*, *van Rijckevorsel* en *Modderman*, en 4°. voor dat ten aanzien van het eerste boek van het wetboek van strafregt, de heeren *Uytwerf Sterling*, *van Panhuys*, *van Naamen*, *Scheers van Harencarspel* en *den Tex*.

De Centrale Afdeeling doet verslag over het ontwerp van wet ten opzigte van de bezwaarschriften der directe belastingen. Uit dat verslag blijkt, dat de algemeene strekking van de tegenwoordige voordragt door de leden der Tweede Kamer, bij gelegenheid van de behandeling van het ontwerp in de Afdeelingen, geenszins miskend is geworden, en dat tevens het doel, hetwelk de Regering zich daarmede heeft voorgesteld, en hetwelk zoo geheel strookt met den meermalen uitgedrukten wensch van de leden, om alle nog van kracht gebleven verordeningen van vreemden oorsprong te doen vervangen door eene eigen Nederlandsche wetgeving, algemeen door de leden is beaamd en toegejuicht; dat het stelsel echter, volgens hetwelk Gedeputeerde Staten zouden uitspraak doen, behoudens het regt des Konings om die uitspraak buiten effect te stellen, door de groote meerderheid, reeds bij gelegenheid van het voorloopig onderzoek in de Afdeelingen, met nadruk werd bestreden en als geheel onaannemelijk aangemerkt; dat de Regering bij hare memorie van beantwoording dat stelsel heeft verdedigd en getracht te bewijzen, dat het tot dusverre uitgeoefende regt van schorsing of buiten effect-stelling op de bepalingen der Grondwet rust en ook niet zonder gewigtige waarborgen wordt toegepast; dat intusschen de gronden, door haar bijgebragt, de groote meerderheid der leden niet hebben overtuigd van de onjuistheid harer meening, en toen deze zaak voor de tweedemaal in de Afdeelingen is overwogen, hebben van 41 leden, die daarbij tegenwoordig zijn geweest, 33 leden verklaard zich met het stelsel der Regering, hetwelk zij door het aangeboden wets-ontwerp wenscht gehandhaafd te zien, geenszins te kunnen vereenigen, maar het integendeel voor strijdig met de Grondwet of in alle gevallen voor onaannemelijk te moeten houden. Ofschoon derhalve het beginsel, hetwelk tot dusverre op het stuk der reclames in belastingzaken door de Regering is gevolgd, en hetwelk door de aanneming der onderhavige voordragt bestendigd zou worden, door de groote meerderheid der leden is bestreden geworden, zoo heeft niet te min die meerderheid de noodzakelijkheid erkend, dat van de uitspraken van Gedeputeerde Staten hooger beroep worde toegestaan, als middel om de gelijkmatigheid der toepassing van de belastingswetten in de verschillende provincien te verzekeren.

Doch juist in die noodzakelijkheid lag voor de meerderheid eene reden opgesloten, om deze voordragt voor onaannemelijk te houden, vermits daarin geenerlei bepaling betreffende dat hooger beroep wordt aangetroffen, en er te dien opzigte alzoo in het stelsel der meerderheid aangaande art. 147 eene wezenlijke leemte in de wet bestaat.

Wordt besloten de beraadslagingen over dat ontwerp te houden op aanstaanden Donderdag.

De Voorzitter zegt, dat, ingevolge eene zinsnede, voorkomende in de memorie van toelichting, gevoegd bij het ontwerp van wet wegens de voorwaardelijke verhooging van in- en uitgaande regten enz., de Regering zich bereid verklaard heeft, in comité-generaal aan de Vergadering eenige nadere inlichtingen te geven betrekkelijk den genomen en voorgestelden maatregel. Mitsdien maakt de Voorzitter der Kamer gebruik van de bevoegdheid, hem bij art. 101 der Grondwet gegeven, tot het veranderen der openbare vergadering in eene zitting met gesloten deuren. Hunne Excellentien de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Finantien zijn tot dat einde in het comité-generaal tegenwoordig.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal was tegen eergisteren bijeengeroepen, om hare werkzaamheden te hervatten, doch ten gevolge van het ongenoegzaam aantal opgekomene leden, heeft zij geene zitting kunnen houden.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich gisteren wederom bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende het eerste boek van het Wetboek van Strafregt.

— De minister van binnenlandsche zaken *ad interim* heeft kennis gegeven dat, door hem elken Zaturdag, des middags ten 12 ure, aan het departement van binnenlandsche zaken, diegenen zullen ontvangen worden, welke verlangen mogten hem over zaken, gemeld departement betreffende, te spreken.

— Bij Koninklijk besluit van den 13den Februarij 1846, n°. 102, is aan den luitenant-kolonel der infanterie, dienende bij het leger in Oost-Indie, *J. A. Schwartz*, zich thans met verlof hier te lande bevindende, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit de dienst, onder toekenning van pensioen en vergunning om de uniform der Oost-Indische infanterie bij voortduring te blijven dragen.

— Bij een ander koninklijk besluit zijn de departementen van binnenlandsche zaken en van finantiën gemagtigd geworden, om, bij wijze van regtstreeksche concessie, te doen voorzien in den aanleg en de exploitatie van een ijzeren spoorweg van Maastricht naar de Pruissische grenzen en van eenen zijtak naar de domaniale steenkolenmijnen van Kerkerade.

— Z. M. heeft aan den heer mr. *E. G. Lagemans*, hoofdredacteur van de Nederlandsche *Staats-Courant*, den titel verleend van Referendaris bij het ministerie van binnenlandsche zaken, en, als zoodanig belast met de hoofd-redactie dier courant.

— Ten gevolge van den voortdurenden val des waters op de rivieren, is de algemeene riviercorrespondentie, in het 1ste district van den waterstaat, den 15 dezer weder opgeheven.

— Uit 's Hage schrijft men dat de justitie eergisteren andermaal eene opneming, op het terrein van het afgebrande gebouw van den winkelier *Nelck*, heeft gedaan.

— *G. Frölich*, die in de afgeloopene week ter zake van *bigamie* is veroordeeld geworden, heeft zich in cassatie voorzien.

— Eergisteren avond is te Amsterdam brand ontstaan in de stroopmakerij en bleekerij van den heer *Beumer*, buiten de Raampoort. De brand woedde zoo hevig, dat, in weêrwil der onmiddellijk toegesnelde brandspuiten, het gansche gebouw een prooi der vlammen geworden is. Ten elf ure mogt men zeggen den brand meester te zijn en tegen twee ure was hij geheel gebluscht. De oorzaak van dezen brand schijnt onzeker en men wist nog niet of het gebouw tegen brandschade verzekerd was. De eigenaar bevond zich met zijne familie in den schouwburg toen hij onverhoeds van daar met het schrikberigt geroepen werd dat zijne fabriek in brand stond.

— Uit Sas van Gend schrijft men, dat in den nacht van Zaturdag op Zondag, aldaar totaal afgebrand is het gewezen arsenaal, hetwelk in 1844 tot eene machinale kurkensnijderij, gedreven door stoom, is ingerigt geworden. Tot acht ure was in deze fabriek nog gewerkt, tusschen half tien en tien ure werd er brand ontdekt en een half uur later stond het geheele gebouw in vlam. Alleen de muren zijn overgebleven.

— De *Groninger Courant* behelst een uitvoerig verslag omtrent een door deskundigen bewerkstelligd onderzoek, naar de waarde van de in den Dollard nieuw in te dijken gronden. Dit onderzoek heeft zeer bevredigende uitkomsten opgeleverd, daar het

gebleken is, dat die gronden meestal met eene goede laag klei overdekt zijn, welke op sommige plaatsen zoo uitmuntend is, dat men daarop het zwaarste zaad zal kunnen bouwen.

— Van vele kanten begeven zich werklieden naar Drenthe, om aan de kanalen en graafwerken te arbeiden, doch deze worden teruggezonden, dewijl alleen arbeiders uit genoemde provincie tot die werken worden gebezigd.

— Men leest in de *Amsterdamsche Stads-Courant*: « Onder eenen brief uit den Beemster, van den 15 dezer, vindt men het volgende:

« «*Post scriptum.* Als iets zonderlings kan ik u melden, dat op den Hoef, niet ver van hier, zich wild gedierte schijnt op te houden, hetwelk het vee in de weiden verscheurt, en wel zoo verregaande, dat men in eenen kring van twee uren gaans van omtrek, het vee op zekeren morgen verscheurd gevonden heeft. Van de soort van dit verscheurend gedierte weet men nog niets te melden, daar er tot dusverre nog geen spoor van gevonden is. Men vooronderstelt, dat het welligt eenig van een gestrand schip ontvlugt dier kan wezen.» »

Als eene merkwaardige bijzonderheid van het buitengewone zachte jaargetijde kunnen wij vermelden, dat wij onder de oogen gehad hebben een *levenden* bijna *volwassen Meikever*, welken door een onzer stadgenooten, bij het omspitten in zijnen tuin, gisteren morgen gevonden werd.

Nog wordt als eene bijzonderheid vermeld, dat er op Maandag den 16 Februarij 1846, in een perceel bosch onder de gemeente Gastel, op éénen dag acht *Varkens-Dassen* zijn uitgegraven door de leden van het *Vossenjagers-Gezelschap*, onder de zinspreuk: *Nut en Uitspanning*, gevestigd te Oudenbosch.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 16 Februarij.

TARWE aan cons. tot vorige prijzen: 128 ℔ roodb. Pools. *f* 353; 130 ℔ Pomm. *f* 352; 128 ℔ r. Gall. *f* 335; 123 ℔ Vries. *f* 294; 116 ℔ dito *f* 262.

ROGGE bij partij lager afgegeven; 117, 121, 122 ℔ Pruis. *f* 280, 290, 293 bij gerijven; 118 ℔ Petersb. *f* 260 in entr. — De aangeslagene 250 L. Petersb. Rogge is niet geveild; de 120 ℔ Odessa Rogge is à *f* 280 opgehouden.

GARST in een doen; 113 ℔ jarige Deensche *f* 186.

BOEKWEIT behoudt prijs; 120 ℔ Amersf. 280; 117 ℔ jarige Fransche *f* 210; 110 ℔ n. dito *f* 190.

HAVER zonder handel.

KOOLZAAD in een doen; o. Holst. 60 P. vl.; Fransch 61 P. vl.; op 9 vat in April $63^{1}/_{2}$ P. vl.; op levering in Sept. en Octob. $57^{1}/_{2}$ P. vl.

RAAPOLIE flaauw; per 6/w. *f* $36^{1}/_{4}$; Vlieg. *f* $35^{1}/_{4}$ à 35; Mei *f* $34^{1}/_{4}$ à $34^{1}/_{2}$ à $^{1}/_{4}$; Sept. *f* $33^{1}/_{2}$; Oct. en Nov. $33^{3}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE per 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* $30^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $29^{3}/_{4}$.

RAAPKOEKEN *f* 76 à *f* 80. — LIJNKOEKEN *f* 10 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 17. FEBRUARIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,00	tot *f* 10,90.
Het dito dito Rogge	» » 8,00	» » 8,70.
Het dito dito Boekweit	» » 8,15	» » 8,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,18.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,28.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,38.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,36.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,18.
Een dito pond Boter		» 0,74.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 5,90.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 2,15.
De kar Spaanders		» 3,30.
De » Struiken		» 3,25.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

198ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1° Trekking. N°. 5453, *f* 5000; N°s. 4423, 2849, ieder *f* 1000.
2° » N°. 13868, *f* 20,000; N°. 50, *f* 1000.
3° » N°. 12172, *f* 1250; N°. 3494, *f* 1000.
4° » N°s. 2656, 13761, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{13}/_{16}$; 3 pCt. $72^{15}/_{16}$; 4 pCt. $95^{1}/_{16}$; Amort.-Syndik. $4^{1}/_{2}$ pCt. $99^{5}/_{8}$; $3^{1}/_{2}$ pCt. $89^{3}/_{4}$; Handelm. $164^{1}/_{8}$; Aand. Rijn-Spoorweg $113^{1}/_{4}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. 54 à $54^{1}/_{4}$; Spanje $22^{1}/_{2}$; dito Onbep. Stukken $21^{5}/_{8}$; 3 pCt. $39^{1}/_{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $32^{9}/_{16}$; Ardoins Coupons 22; Portug. te Lond. 3 pCt. 61; Rusland $105^{3}/_{4}$; dito 1828—29 $104^{7}/_{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $90^{5}/_{8}$; Id. bij *Stiegl.* $89^{5}/_{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $71^{7}/_{8}$; Amerika Bankactiën 5; Oostenrijk Metall. $109^{1}/_{4}$; Weenerbank bij *Goll* $103^{3}/_{8}$; Braz. 87; Poolsche Loten $145^{1}/_{4}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.